

BURSA İL BAŞKANLIĞI

29 Mart 2009 Yerel Seçimler

Belediye Başkan Adaylarına Yönelik
“Akademik Bilgilendirme Programı”

Konu : “Sosyal Devlet’in Belediyecilik Anlayışı”

Prof. Dr. Tahir BAŞTAYMAZ

10 Şubat 2009

Yer : CHP İl Başkanlığı Binası
Saat : 09.30 - 11.00

SOSYAL DEVLET

- Sanayileşmenin doğurduğu sosyal dengesizlikleri ve toplumun bütünlüğünü tehdit eden problemleri gidermeye, telafi etmeye ve sosyal bütünlüğü tesis etmeye çalışan bir devlet anlayışıdır.
- Sosyal yardım bu devletin önemli bir unsurudur ve öyle olmaya devam edecektir. Toplumsal mağduriyetlerin telafisi yanında, asıl hedef sosyal dışlanmayı önlemek ve açık toplum yapısına ulaşmaktır.
- Sosyal devlet, insan onur ve kişiliğine yaraşır yaşam koşullarını gerçekleştirmekle görevli bir hizmet, dağıtım ve bölüşüm devletidir.
- Burada sosyal sözcüğü devletin sosyal adalet gereklerine göre inşa edildiğini ve en önemlisi hukukun toplumsal nitelik taşıdığını anlatır.
- Sosyal adalet ise toplumda barışa yönelik bir yapının oluşturulabilmesinin iktisadi, siyasi ve kültürel gereklerini ifade etmektedir.
- Sadece nimetlerin adil dağılması adaleti ve barışı sağlamaz, külfetlerin de adil dağıtılması gerekir.

- Ulusal birliğin sağlanabilmesinin en önemli yolu sosyal adaletin gerçekleştirilmesidir. Sosyal adaletin bulunmadığı bir yerde siyasal, sosyal ve ekonomik demokrasi yoktur ve kurulamaz.
- Bireyi üretici ve tüketici olarak karşı karşıya kaldığı tehlikelerden korumak bu yolla insan ve yurttaş olarak özgürlüklerden tam olarak yararlanabilmesini sağlamak sosyal devletin hedefidir.
- Yaşamın getirdiği güçlüklerin ve risklerin yarattığı ihtiyaçlar karşısında bireyin acizliğini ve onun yaratacağı insan onuruna yakışmayan çözümlere yönelmesinin önlenmesi, kısacası bireyin namerde muhtaç kalmasının önlenmesi devletin görevidir.
- Güçsüzleri güçlüler karşısında koruyarak gerçek eşitliği yani sosyal adaleti ve toplumsal dengeyi sağlamak sosyal hukuk devletin yükümlülüğüdür.
- Birey toplumsal ve ekonomik zorluklar karşısında tek başına bırakılamaz. Sosyal hukuk ve sosyal adalet ilkeleriyle devletin düzenleyeceği bir alan içinde kendisini güvenli hissetmelidir.
- Devlet bireylerin sağlık, sosyal güvenlik, sağlıklı çevre, yoksulluktan kurtulma, mülkiyet ve miras, eğitim ve öğretim, özel girişim, çalışma, sözleşme haklarını kullanabilecekleri koşulları hazırlamaya, ekonomik, sosyal ve siyasal engelleri kaldırmaya çalışacaktır.
- Anayasa ile devlet bu görevleri üstlenir. Amaçlar anayasada gösterilmesine karşılık araçlar gösterilmemiştir. Hukuk düzenine uygun her türlü araç kullanılabilir, önlemler tesis edilebilir.
- Çağdaş devlet anlayışı sosyal hukuk devletin tüm kurumları ile Anayasanın özüne ve ruhuna uygun biçimde kullanılmasını gerekli kılar.

Temel İlkeler

- Kişi ve devlet arasında dengenin kurulması ve kollarılması
 - İşçi işveren
 - Zengin fakir
 - Bireysel yarar toplumsal yarar
 - Haklar görevler
 - Ulusal çıkar bireysel çıkar
 - Marka erdem
 - Güçlüler hukuk
 - Varlık(iyelik) dirilik(varolmak)?
 - Gerçek ideal
 - Kadın erkek
 - Maddi manevi
 - Kültür teknoloji
 - Özel mülkiyet kamusal mülkiyet
 - Özel alan kamusal alan

- Sosyal ve Ekonomik demokrasi
- Sosyal hakları iktisadi bir doktrin olarak değil hümanizmin ve adalet duygusunun bir ürünü sayar.
- Ekonomik durum ve faaliyetlerin insanlar arasında ayrıcalık yaratmasının önüne geçer.
- Serveti bir güç ve başarı kaynağı görmez, herkese insan onuruna yaraşır bir hayat sürebilmesi için gerekli refah ve güvenliği sağlar.
- Ekonomik ve sosyal hayatı devlet tek başına yönetmez, toplumsal katmanların katılımını sağlar.
- Herkesin kendi kaderine hakim olmasını gerçekleştirecek koşulları ve ortamı hazırlar. Bunun aracı olarak kurumlar kurar,yasalar çıkarır, önlemler alır.
- Her sınıf ve katman için refah sağlar ama iktisaden zayıf olanlara öncelik verir.
- Bireylere yalnız klasik özgürlükleri tanımakla yetinmez.
- Ekonomik faaliyetler üzerinde kuracağı denetim sistemi ile kartellerin tröstlerin ve tekellerin oluşumunu engeller.
- Emek sermaye dengesini kurar.
- Sosyal güvenliği sağlar.
- Uygun vergi politikası ile yükleri adil dağıtır.
- Doğal zenginliklerden tüm toplumu yararlandırır.
- Herkesin devlet yönetiminde söz sahibi olmasını sağlayacak önlemleri alır.
- Şans ve olanak eşitliğini gerekli görür ve bunu gerçekleştirir.
- Siyasal demokrasinin ilkelerini sosyal ve ekonomik alanda da gerçekleştirir.

Prof. Dr. Tahir BAŞTAYMAZ